

Verslag van de openbare vergadering participatieraad gehouden op 17 april 2014 van 19.30 tot 21.30 uur in kamer 13 van het gemeentehuis te Heerenveen.

Aanwezig: mevrouw Dommerholt (vz), mevrouw Telgen (v-vz), de heer Smits, de heer van Dam, de heer Kok, de heer Dommershuijzen, de heer van der Korf, mevrouw Vermeer, mevrouw Cuperus, mevrouw Plantinga, mevrouw Aandewiel, de heer Blank, de heer Kleinhesselink en de heer Wijnbeek.

Afwezig: de heer Mintjes
Verslag: mevrouw H. Wagteveld

---

1. Opening

De voorzitter heet alle aanwezigen welkom.

2. Input nieuwe Wmo Beleidsplan

Deze vergadering staat grotendeels in het teken van het nieuwe Wmo beleidsplan en is met name bedoeld om input te geven aan de gemeente. Aan het eind van deze bijeenkomst zal de planning van de AWBZ nog aan de orde komen. De heren Sloothaak en Kuipers starten hun presentatie met een filmpje over langdurige zorg waarin in een notendop wordt uitgelegd wat de bedoeling is van de veranderingen in de zorg. Er ligt inmiddels een concept verordening Wmo 2015 maar deze is nog niet openbaar. Zorgverzekeraars zijn in 2015 verantwoordelijk voor verpleging en verzorging. De begeleiding van verstandelijk gehandicapten gaat naar de gemeente. De rechten van de AWBZ bewoners blijven gelijk in 2015 tenzij het contract in dat jaar afloopt. De gemeente mag wel in gesprek gaan met deze bewoners maar verandering kan alleen op vrijwillige basis.

Er vindt een korting plaats over het budget vanuit de AWBZ van 25%, maar dit zou nog 20% kunnen worden. De korting op het bestaande budget hulp bij huishouden is 40%. Een nieuwe aanbesteding heeft niet veel zin omdat de prijzen al vrij laag zijn. De gemeente moet dus op zoek naar andere oplossingen. De gemeente verwacht ca. 9 miljoen te ontvangen voor de nieuwe Wmo verantwoordelijkheden. Een dergelijke hervorming heeft zich nog niet eerder voorgedaan. Er moet zorg gedragen worden voor de maatschappelijke ondersteuning waarbij de ondersteuning betrekking heeft op de zelfredzaamheid en de participatie van inwoners met een beperking met als doel dat inwoners zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen. Maatschappelijke ondersteuning is gericht op alle inwoners (groepen), niet specifiek op het individu. Deze maatschappelijke ondersteuning laat zich globaal in een achttal beleidsvoornemens samenvatten. Maar voor de vaststelling door de gemeenteraad van de visie Sociaal Beleid en de daarmee samenhangende (door)ontwikkeling van de Meitinkers, de kadernota AWBZ, de later nog te behandelen Wmo Verordening en de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente voor beschermd wonen en opvang, worden er nu vijf beleidsvoornemens behandeld.

- **Bevorderen sociale samenhang, veiligheid en leefbaarheid en bevorderen toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten:**

De hoofdlijn is een inclusieve samenleving voor iedereen. Het begrip leefbaarheid betekent ook veiligheid, toezicht en camera's. De Participatieraad zou dit ruimer willen zien zoals kunnen blijven wonen in je eigen leefomgeving waarbij een netwerk voor ouderen belangrijk is maar ook een speeltuin voor kinderen. De sociale cohesie wordt gemist in bepaalde wijken en dorpen en de Participatieraad vraagt zich af waar de gemeente over 4 jaar wil zijn. De wijken en dorpen zouden gefaciliteerd moeten worden bij alle initiatieven. Er moet aangesloten worden bij wat er al is. Vaak is

er al iets aanwezig, terwijl dit niet bij de gemeente bekend is. Ook moet er door de gemeente beter gecommuniceerd worden. De mensen weten niet wat er van hun wordt verwacht. De dorps- en wijkbelangen hebben hier een grote rol in, maar dan moet er wel geïnvesteerd worden om alle mensen te bereiken. Betrokkenheid op het platteland is anders dan de betrokkenheid in een 'stad'. De Participatieraad ziet een centrale rol weggelegd voor de meitinkers, die moeten verbinden en versterken, samen met de wijk- en dorpsbelangen. Er moet minimaal in stand worden gehouden dat overal meitinkers zijn. De voorzieningen moeten komen op plekken waar al veel mensen komen zoals in de buurt van de mfa's en supermarkten. Ook zorginstanties moeten aan spreiding doen in de dorpen zodat mensen daar kunnen blijven wonen. Om eenzaamheid te bestrijden kunnen verzorgingshuizen een grote rol spelen, maar ook bijvoorbeeld een biljartvereniging. Deze verenigingen moeten dan wel weten dat ze er iets mee moeten doen. De heer Sloothaak legt uit dat de verzorgingshuizen in de huidige vorm zullen uitsterven. Een suggestie van de Participatieraad aan de gemeente is om alle clubs die ondersteunend zijn royaal te ondersteunen met subsidie en huisvesting ter preventie. Bevorder de burgerinitiatieven en draag dit over op andere gebieden. Laat waar mogelijk mensen samenwerken. Met betrekking tot vervoer wordt geadviseerd er creatief mee om te gaan. Bijvoorbeeld met dagbesteding; zorg voor dagbesteding dichtbij en steun burgerinitiatieven met betrekking tot vervoer. Er moet voorkomen worden dat mensen niet bij een voorziening kunnen komen.

- **Bevorderen ondersteuning aan mantelzorgers en vrijwilligers:**

De Participatieraad heeft het idee dat de gemeente niet in beeld heeft waar de mantelzorgers zitten. Als dit niet in beeld is, dan kun je ook niet weten wat zij nodig hebben. De heer Sloothaak legt uit dat de gegevens met betrekking tot het mantelzorgcompliment die bij het Rijk bekend zijn, waarschijnlijk niet meegaan in het kader van de privacywetgeving. Er is nog een kleine mogelijkheid dat dit nog lukt, maar dat is onzeker. De gemeente moet dus heel gericht op zoek gaan naar mantelzorgers en regelen dat er respijtzorg is. Wellicht kan de gemeente de huisartsen bewegen om eerder signalen af te geven. Het probleem waar de gemeente tegenaan loopt is dat niet iedereen zichzelf ziet als een mantelzorger. Er was altijd een restrictie van een minimaal aantal uren waaraan een mantelzorger moet voldoen, maar dit wordt in de nieuwe Wmo wetgeving volledig vrijgelaten. De Participatieraad adviseert om de vragen mee te nemen die zijn aangeleverd en zorg ervoor dat de mantelzorger ook bij de keukentafelgesprekken zit. Een mantelzorger moet ook in contact kunnen komen met de meitinker (of een contactpersoon). Zorg ervoor dat in iedere woonserviceszone een contactpersoon is voor mantelzorgers. De heer Sloothaak geeft aan de mantelzorger niet in aanmerking komt voor een Wmo voorziening. De Participatieraad zou het een goed uitgangspunt vinden in het beleidsplan om een onderzoek te laten doen om de mantelzorgers te vinden.

De heer Sloothaak wil graag weten hoe de Participatieraad denkt over het mantelzorgcompliment. Dit in een onderdeel van de 9 miljoen die overkomt naar de gemeente. De gemeente mag zelf bepalen hoe hiermee om te gaan.

De Participatieraad heeft liever een eigen plaats binnen de Wmo voor de mantelzorger (wanneer er problemen zijn) dan een mantelzorgcompliment. Een luisterend oor is belangrijker, dus de Participatieraad ziet graag een contactpersoon binnen de zorgzones als een algemene voorziening. Ook wil de Participatieraad meegeven dat het van onvoorstelbaar belang is dat vrijwilligersorganisaties professioneel ondersteund worden, dus een algemene ondersteuning waar alle vrijwilligersorganisaties gebruik van kunnen maken. Dit heet investeren in de participatiemaatschappij.

- **Voorkomen dat inwoners op maatschappelijke ondersteuning aangewezen zullen zijn (preventieve maatregelen):**

Vroegtijdig signaleren en direct iemand kunnen inschakelen is enorm belangrijk. De brede toegang moet goed georganiseerd worden en er moet samengewerkt worden. Dit ligt in het verlengde van het eerste punt, alleen is dit meer gericht op het individu. Er moet gezocht worden naar kwetsbare groepen en daarop inzetten. Erg belangrijk is het sporten voor jeugd. In Heerenveen wordt al veel gesport door jeugd, alleen bepaalde wijken lopen achter. Volgens de Participatieraad valt er meer te winnen in de infrastructuur zoals op de fiets naar school in plaats van met de auto gebracht. De Participatieraad maakt zich zorgen over de vrijwilligers in een participatiesamenleving. Volgens het CBS bestaat die samenleving al en is de rek in het vinden van meer vrijwilligers er al uit. De heer Sloothaak geeft aan dat dit klopt, maar dat er nog wel gezorgd kan worden dat het stabiel blijft. De Participatieraad geeft aan dat het onlangs een advies heeft geschreven over het voortbestaan van de maatschappelijke stages op scholen. Het is goed om jeugd te stimuleren om vrijwilligerswerk te doen. Daarnaast moet er positief gecommuniceerd worden in de kranten dat er in Heerenveen al veel gebeurd en niet alleen laten zien wat er niet gebeurd. Ook de gemeente moet daar beter in worden. Het bevorderen van gevoelens van welzijn, vermindert de zorg.

- **Welke algemene voorzieningen willen wij bieden op het gebied van de zelfredzaamheid en participatie (cliëntondersteuning is verplicht):**
Zeggenschap en keuzevrijheid is een groot goed. De gemeente wil graag weten wat de Participatieraad onder keuzevrijheid verstaat? Is dit de keuze tussen twee zorgaanbieders of meer? Voor 2015 zijn er landelijke afspraken gemaakt met betrekking tot MEE. Het geldt wat met cliëntondersteuning gemoeid is zal de gemeente borgen. De gemeente houdt de deuren open voor nieuwe mensen in 2015 maar er zullen nog uitspraken gedaan moeten worden voor de jaren erna. De Participatieraad vindt dat de gemeente moet inzetten op samenwerking van de diverse instellingen. Met betrekking tot bepaalde doelgroepen heb je specifieke kennis nodig, maar probeer zoveel mogelijk algemeen te regelen en te laten samenwerken. Er zou één organisatie moeten zijn die mogelijk dan doorverwijst. Volgens de heer Sloothaak gaat MEE zich vooral richten op de jeugdvoorzieningen.
- **Keuzemogelijkheden tussen aanbieders voor degenen aan wie een maatwerkvoorziening wordt verstrekt:**
In het advies over de kadernota heeft de Participatieraad hier al iets over gezegd. De Participatieraad wil keuzevrijheid volgens het Zeeuws model. Volgens de heer Sloothaak is dit de ultieme vorm van keuzevrijheid. Op dit moment zijn er 60 aanbieders, maar het ligt niet in de verwachting dat dit ook 60 blijven. In Heerenveen zijn veel voorzieningen aanwezig. Het is niet redelijk als mensen ervoor kiezen naar Groningen te gaan als de voorziening ook in Heerenveen aanwezig is. Er moet ervoor gezorgd worden dat de voorzieningen dichtbij zijn. Het welzijn van de betroffene persoon is het belangrijkste. Er moet voor bestaande gevallen maatwerk blijven. De gemeente moet met een ruimere blik naar gevallen kijken, wellicht met een eigen bijdrage.

In de vragenlijst zijn een aantal opmerkingen niet benoemd zoals de maatschappelijke opvang. Met betrekking tot het beschermd wonen wordt gezegd dat de centrumgemeente Leeuwarden dit gaat regelen in overleg met de gemeente Heerenveen. Met betrekking tot de adviestaak wordt gezegd door de heer Kuipers dat er budget is voor adviestaken maar betwijfelt of hier een rol voor de Participatieraad is weggelegd. Het zou ook nog via de Vereniging Friese Gemeenten geregeld kunnen worden. Als de stukken via het college lopen, dan zou het mogelijk nog via de Participatieraad kunnen gaan, maar dit kost wel veel tijd.

De Participatieraad vraagt naar de indicatiestelling voor meervoudige hulpvragen die momenteel door de meitinker gedaan wordt. De heer Kuipers legt uit dat de verwachting is dat er externe deskundigen ingeschakeld gaan worden bij lastige gevallen. Het zal binnen de huidige overeenkomsten moeten vallen, dus dat is momenteel door het SCIO totdat er opnieuw aanbesteed gaat worden.

De Participatieraad vraagt of de huishoudelijke taken voor de gemeente geen verplichting zijn. De heer Sloothaak legt uit dat dit niet in de nieuwe Wmo terugkomt. De HH1 variant is geen wettelijke taak meer. Volgens de Participatieraad strookt dit niet met een ander beleid. Als mensen langer thuis moeten blijven wonen, dan zouden ze zichzelf niet meer kunnen redden. Volgens de heer Sloothaak moet het gezien worden al een algemene voorziening. Dit zou dus door de mensen zelf betaald moeten worden, tenzij deze persoon het zelf niet kan betalen. Dan kan men beroep doen op bijzondere bijstand. Deze opmerking is nieuw voor alle aanwezigen en men vindt dit erg zorgelijk. Het gaat ook om persoonlijke hygiëne, mensen gaan dan vervuilen. Wat gaat de gemeente dan doen? De Participatieraad vindt dat de huishoudelijke hulp moet blijven bestaan, desnoods als een algemene voorziening.

Qua planning komt het Wmo beleidsplan het laatste kwartaal in de gemeenteraad. Half mei zal het ter advisering aan de Participatieraad voorgelegd worden maar dit is wel afhankelijk van de rijksoverheid. De behandeling van het advies kan dan plaatsvinden in de vergadering van 19 juni a.s.

Vóór 1 januari 2015 moeten zowel de verordeningen als de beleidsplannen zijn vastgesteld. Het inkoop- en aanbestedingstraject gaat in juni 2014 al beginnen. De Participatieraad geeft aan dat zij een wensenlijst heeft waaraan de aanbieders zouden moeten voldoen. De normale volgorde is anders. Zodra de modelverordening 2015 bekend wordt, zal de Participatieraad dit goed doornemen. Hierin staan veel voorwaarden waaraan de instellingen moeten voldoen.

3. Verslag 20 maart 2013

Naar aanleiding van:

- De informele bijeenkomst met het college vindt plaats op 27 mei 2014.

4. Ingekomen en uitgaande stukken

- Er wordt advies gevraagd over het Preventie- en handhavingsbeleid. Het verzoek aan de werkgroepen 1 en 5 is om vóór 29 april a.s. een conceptadvies rond te sturen. De reacties hierop

worden vóór 5 mei verzameld en dan uiterlijk 6 mei wordt het advies verstuurd in verband met de behandeling van dit stuk bij de gemeente.

- Er is een verzoek binnengekomen van de Raad van Kerken om mee te helpen aan de organisatie van het toneelstuk de Omdenkers. Dit is een intrigerend onderwerp waar de Participatieraad aandacht voor wil vragen. De Participatieraad zegt zijn medewerking toe. De bedoeling is dat 1 of 2 leden zijn dit dit op zich willen nemen. De uitnodiging zal nog worden doorgestuurd zodat het duidelijk is wat er precies verwacht wordt. Deze vraag is ook voorgelegd aan de regiegroep Armoede.

5. Mededelingen Dagelijks Bestuur

- De voorzitter heeft contact gehad met mevrouw Mulder over de kennismaking met het college, maar hier is nog geen reactie op gekomen.

6. Mededelingen van de werkgroepen

Werkgroep 1, Sociale Samenhang, Leefbaarheid, Jeugd en Ouderen:

- Er is onze aandacht gevraagd voor het convenant van Sneek. Er is een convenant gesloten tussen de gemeente en de kerken en moskeeën om tot een afstemming van dienstverlening te komen. Wellicht is dit ook voor Heerenveen?
- In het gesprek met de heer Poortier, directeur Meriant, werd ons gemeld dat er op dit ogenblik slechts 1% leegstand is in Heerenveen. Er is een boeiend verslag van dit gesprek geschreven. Dit is op verzoek beschikbaar. Meriant is bezig een toekomstvisie te schrijven. Daarin wordt gedacht aan kleinere complexen meer verdeeld over de gemeente. Een tendens is dat mensen vragen of ze kunnen huren bij Meriant en dan zorg kunnen inkopen. De heer Poortier vroeg de Participatieraad goede locaties aan te geven voor de nieuwbouw. Verder stelde hij dat er door terugloop wel plaats is bij de dagbesteding. Met een eigen bijdrage zouden meer mensen gebruik kunnen maken van dagbesteding. Als de plannen van Meriant klaar zijn dan is commentaar van de werkgroep welkom.
- Er is een gesprek geweest met twee bestuursleden van de Cosbo. Zij maken zich zorgen over bv. ouderen met alleen AOW, of een klein pensioen. De gemeente zou dit in beeld moeten hebben en daar doelgericht aan gaan werken. Dit geldt voor meer risicogroepen. De Cosbo en werkgroep 1 maken zich zorgen over de ontwikkeling/vermindering van de dagbesteding. We pleiten voor het ontlasten van mantelzorgers.
- De Participatieraad wordt geadviseerd om contact op te nemen met de Heerenveense woningbouwverenigingen over hun beleid en toekomstplannen. Drachten wordt genoemd als goed voorbeeld.
- Over de brede toegang voor de jeugd komt nog een apart stuk.

Werkgroep 2, Info, Advies en Clientondersteuning:

-

Werkgroep 3, Mantelzorg en Vrijwilligerswerkbeleid:

-

Werkgroep 4, Deelname Mij. Mensen met een beperking en Wmo Voorzieningen:

-

Werkgroep 5, Opvang en Huiselijk Geweld:

- Het onderzoek naar subsidies van de gemeente aan instellingen is voorlopig afgerond. Het rapport en voorstel wordt voor vervolg aan het dagelijks bestuur voorgelegd. Het zal op de agenda van de volgende vergadering komen.
- De reactie van de werkgroep op het gemeentelijk Preventie- en handhavingsbeleid rond Jeugd en Alcohol van april jl. leden werkgroep 1 en overige leden is ontvangen. Een reactie komt vóór het speciale lunchoverleg dat hiervoor is belegd.
- Er is contact geweest en overleg met het bestuur van de stichting Houvast. Dit is de Heerenveense Overleggroep van Uitkeringsgerechtigden. Dit wordt vervolgd in oktober a.s. en zal daarna halfjaarlijks plaatsvinden.

Werkgroep 6, Werk en Inkomen:

-

Adhoc werkgroep Transitie:

-

Adhoc werkgroep Kwaliteit:

-

7. Rondvraag

- Er heeft een artikel in het Bontebokkertje gestaan over de drie dames uit Bontebok die in de Participatieraad zitten.
- Voor de volgende vergadering van 15 mei a.s. zijn de volgende leden afwezig: de heer van Dam, de heer Kok, de heer Kleinhesselink, de heer Dommershuijzen en mogelijk de heer Smits.
- Werkgroep 1 gaat 24 april naar de vergadering van dorpsbelang Haskerdijken en Nieuwebrug. Wie geïnteresseerd is om mee te gaan kan dat melden bij de heer van Dam.
- Met verbazing wordt gereageerd op het stappenplan van de jaarverslagen bezwaarschriften die zijn ontvangen. De Participatieraad neemt ze voor kennisgeving aan en de werkgroep kwaliteit neemt ze mee in haar advisering.

8. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 21.55 uur.